

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget).

Redegørelse af 28/4 05 om Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE).

(Redegørelse nr. R 8).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

RESUMÉ

Værdier som demokrati, menneskerettigheder og retsstatsprincipper står stærkt i OSCE-acquis'et, men det afgørende i det konkrete arbejde er at omsætte disse værdier til handlinger. I en række af SNG-landene er der på dette område stagnation eller tilbageskridt. Den fælles optimisme synes derfor i stigende grad at være erstattet af en voksende øst-vest skillelinie om forståelsen af de grundlæggende demokratiske værdier.

Reform af OSCE blevet det store tema. Rusland – støttet af flere SNG-lande – har det forgangne år gennem målrettet kritik presset på for grundlæggende forandringer af OSCE. Kritikken retter sig især mod OSCE's fokus på den menneskelige dimension og feltmissionernes arbejde. Rusland ønsker en større vægtning af den politiske/militære og den økonomiske/miljø-mæssige dimension. EU og USA står fast på, at arbejdet under den menneskelige dimension på ingen måde må undermineres.

Særligt har OSCE's valgobservationer tiltrukket sig opmærksomhed i det forgangne år. Kritiske OSCE rapporter om forløbet af valg i bl.a. Rusland, Belarus og andre SNG-lande samt ikke mindst begivenhederne i Georgien, Ukraine og Kirgisistan har sat fornyet skub i Ruslands hårde kritik af OSCE's valgobservationsvirksomhed.

På ministerrådsmødet i Sofia i december 2004 var fronterne trukket skarpt op. Pga. russisk modvilje mod tekstforslag om konflikterne i Moldova og Georgien kunne der ikke vedtages en fælles politisk erklæring. Mødet sluttede i stedet med en formandskabsudtalelse. Atmosfæren i OSCE har været forsuret efter Sofia, og Rusland har længe blokeret for vedtagelse af OSCE's 2005-budget.

Trods disse problemer har 2004 budt på gode fremskridt. Der er vedtaget vigtige beslutninger

vedrørende bekæmpelse af terrorisme, menneskehandel samt intolerance, racisme og antisemitisme. Der er også blevet vedtaget en ligestillingshandlingsplan, der sikrer, at kønsaspektet inddrages alle relevante steder, ligesom planen inkorporerer principperne i FN's sikkerhedsrådsresolution 1325 om kvinders rolle i sikring af fred og sikkerhed.

OSCE har styrket samarbejdet med partnerlandene i Asien og den sydlige Middelhavsregion og har taget initiativ til at styrke samarbejdet med Europarådet.

OSCE's 17 feltmissioner på bl.a. Balkan, i Kaukasus og i Centralasien er en af organisationens afgørende styrker. Her udfører omkring 3.500 medarbejdere et stort praktisk arbejde for demokratisering, menneskerettigheder, god regeringsførelse samt ikke mindst forebyggelse af, bilæggelse af og genopbygning efter konflikter.

1. INDLEDNING

I år fylder CSCE/OSCE 30 år. Det vil blive markeret af de 55 medlemslande i august i Helsinki, hvor det hele begyndte. Meget er sket siden da. Muren er faldet, og OSCE har op gennem 1990'erne bidraget til demokratisering og stabilitet i en række nye stater. OSCE har spillet en vigtig rolle som dialogforum og normdanner inden for de tre dimensioner på det sikkerhedspolitiske/militære, det økonomiske/miljø-mæssige og det menneskeretlige område.

Værdier som demokrati, menneskerettigheder og retsstatsprincipper står stærkt i OSCE-acquis'et, men det afgørende i det konkrete arbejde er at omsætte disse værdier til handlinger. I en række af SNG-landene er der på dette område stagnation eller tilbageskridt. Den fælles optimisme synes derfor i stigende grad at være erstattet af en voksende øst-vest skillelinie om forståelsen af de grundlæggende demokratiske værdier.

2. PRES FOR REFORMER

OSCE har de senere år gjort en betydelig og løbende indsats for at tilpasse sig de nye sikkerhedspolitiske realiteter i Europa. På ministerrådet i Maastricht i 2003 blev en ny sikkerhedsstrategi for organisationen vedtaget, og den optrappede indsats mod terrorisme, menneskehandel og intolerance viser, at OSCE har gode svar på

dagens nye trusler gennem indsatser, der ikke kun er rettet »øst for Wien«. Med henblik på at styrke OSCE's effektivitet har bl.a. Danmark arbejdet for en række organisatoriske ændringer, men i dansk optik er der ikke belæg for nogen fundamental ændring af organisationen, som den kendes i dag.

Alligevel er *reform af OSCE* blevet det store tema. Rusland – støttet af flere SNG-lande – har det forgangne år gennem målrettet kritik vedvarende og systematisk presset på for grundlæggende forandringer af OSCE. Kritikken retter sig især mod OSCE's fokus på den menneskelige dimension og feltmissionernes arbejde, der ses som indblanding i interne anliggender. Rusland og SNG-lande argumenterer for en ændret balance på to fronter: geografisk og emnemæssigt. Geografisk finder man det primære fokus på landene »øst for Wien« urimelig. Emnemæssigt ønsker man en større vægning af den politiske/militære og den økonomiske/miljømæssige dimension. Hermed skal reelt forstås en nedtoning af OSCE's arbejde med staternes overholdelse af menneskerettigheder og indførelse af demokratiske reformer. En særlig kritik går på ODIHR (OSCE's Kontor for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder), der beskyldes for »dobbeltstandarder« ved valgobservatiorer, se nedenfor.

Kritikken er mest markant blevet fremført i to erklæringer fra en større kreds af SNG-lande. *Moskva-erklæringen* udsendt den 3. juli 2004 fremstår som en bred kritik af OSCE for at have svigtet balancen fra Helsingfors-slutakten. Den retter en række stærke anklager mod organisationen og indeholder bl.a. en problematisk henvisning til »princippet om ikke-indblanding i andre landes interne anliggender«. *Astana-erklæringen* fra 15. september 2004 bygger videre herpå – om end i en mere forsonlig tone – og kommer med konkrete forslag til ændring af dagsorden inden for OSCE, herunder gennem specifikke forslag om indsatser for fri bevægelighed (visa) og frihandel.

En række praktisk/administrative forslag fremsat af det bulgarske OSCE-formandskab i løbet af efteråret 2004 var ikke acceptable for bl.a. EU og forholdt sig heller ikke til SNG-kredsens mest centrale kritikpunkter. EU understregede, at man gerne gik i dialog om tilpasning af OSCE, men ikke på bekostning af arbejdet med menneskerettigheder og demokrati. Det blev endvidere påpeget, at mange aktuelle, vigtige OSCE emner allerede var tværdimensionelle,

herunder terrorisme, grænseforvaltning, menneskehandel og racisme/intolerance, og at der inden for de seneste år i OSCE var blevet vedtaget flere dokumenter, der imødekom russiske synspunkter om forstærket indsats i den politiske/militære og den økonomiske/miljømæssige dimension, herunder den nye økonomiske strategi. EU pegede derimod på organisatoriske forhold, som med fordel vil kunne styrkes, herunder f.eks. sekretariatet, generalsekretærens rolle og mere gennemsigtige udnævnelsesprocedurer.

Som et kompromis er reformdiskussionen nu placeret i en *vismandsgruppe* på 7 personer, der skal komme med strategisk input til tilpasningsprocessen og tilføje den ny dynamik. Vismandsgruppen har i februar 2005 indledt arbejdet, og gruppens anbefalinger skal foreligge i slutningen af juni 2005. Anbefalingerne skal herefter drøftes på højniveau-møder mellem deltagerstaterne, før de 55 udenrigsministre skal tage endelig stilling ved ministermødet i Ljubljana i december 2005. Gruppen ledes af den tidligere norske udenrigsminister Knut Vollebæk. De øvrige medlemmer er: Nikolai Afanasjevski (Rusland), Hans van den Broek (Holland), Wilhelm Höynck (Tyskland), Kuanysh Sultanov (Kazakhstan), Richard S. Williamson (USA) samt Miomir Žužul (Kroatien). Listen tæller dermed flere tidligere udenrigsministre, en tidligere OSCE-formand samt en tidligere generalsekretær for OSCE.

Det er uklart, om vismandsgruppen vil kunne nå til enighed om tiltag, der vil kunne stilne den russiske utilfredshed, idet EU og USA står fast på, at arbejdet under den menneskelige dimension på ingen måde må undermineres. Vismandsgruppearbejdet vil derfor nok kun på kort sigt bringe relativ ro over reformdiskussionen. Samtidigt er det vigtigt at undgå, at kritikken af OSCE kommer til at dominere OSCE's dagsorden i flere år fremover på bekostning af andre og vigtigere politikområder.

3. BLANDEDE RESULTATER VED MINISTERMØDET I SOFIA

Allerede før *ministerrådsmødet i Sofia* i december 2004 stod det klart, at fronterne var trukket skarpt op. Sofia bød ikke på kvantespring, men dog alligevel gedigne resultater, herunder på terrorismeområdet og i bekæmpelsen af intolerance, se særskilte afsnit nedenfor.

Pga. russisk modvilje mod tekstforslag om konflikterne i Moldova og Georgien samt omtale af CFE-traktaten og de russiske tilbagetrækningsforpligtelser i Moldova og Georgien indgået på Istanbul-topmødet i 1999 kunne der ikke vedtages en fælles politisk erklæring. Ministerrådet fandt sted lige op til omvalget i Ukraine. Russisk frustration over udviklingen og OSCE-valgobservationens rolle heri betød, at Rusland blokerede for et ukrainsk forslag om en Ukraine-erklæring, som blev kraftigt støttet af EU og USA. Mødet sluttede i stedet med en formandskabsudtalelse.

Dermed blev Sofia en gentagelse af Maastricht-mødet året før, hvilket ikke var noget dårligt udfald og langt at foretrække frem for en svag tekst. Ministerrådsmøderne er ofte endt uden politisk erklæring, således også i København i 1997. Det er ikke noget særsyn heller i andre organisationer. Det vigtige er den russiske argumentation herfor. I Sofia gjorde Rusland det klart, at man ikke accepterede indtrængen i, hvad man betragter som sin geografiske indflydelsessfære, og at man ikke accepterede at blive belært i spørgsmål under den menneskelige dimension – menneskerettigheder, demokratiudvikling og institutionsopbygning.

Atmosfæren i OSCE har været forsuret efter Sofia. Rusland har blokeret for vedtagelse af OSCE's budget for 2005 og nye fordelingsnøgler for deltagerstaternes bidrag til organisationen. Organisationen har derfor siden årsskiftet fungeret på grundlag af udskrevede bidrag baseret på 2004-budgettet. Medio april lykkedes det dog USA at opnå russisk accept af princippet om »roll-over« af 2004-budgettet og de gældende fordelingsnøgler, hvorfor der nu synes at være gode muligheder for en snarlig formel vedtagelse af 2005-budgettet. Dermed er problemerne dog ikke løst. OSCE-landene skal senest ved årsskiftet blive enige om nye fordelingsnøgler, og det kan forventes, at sagen vil blive kædet sammen med de igangværende drøftelser om reform af OSCE og opfølgningen på vismandsgruppens arbejde.

Rusland har endvidere veto'et en forlængelse af OSCE grænseovervågningsmission i Georgien (BMO) trods et udtalt ønske herom fra Georgien. OSCE har siden 1999 haft en mission på den georgiske side af den georgisk-russiske grænse for at kunne observere og rapportere om bevægelser over den politisk sensitive grænse mellem Georgien og de russiske republikker In-gusjetien, Tjetjenien og Dagestan. Ønsket om

lukning begrundedes af Rusland med en forbedring af situationen generelt ved grænsen og en forbedring af det praktiske samarbejde mellem georgiske og russiske grænsevagter. Det nævnedes også, at BMO'en efter russisk opfattelse havde været kendetegnet ved høje omkostninger, lav effektivitet samt en ikke-tilfredsstillende rapportering. Med Rusland som mærkbar undtagelse var der blandt de 54 øvrige deltagerstater enighed om, at BMO'en havde fungeret godt i henhold til sit hovedformål: at virke tillidsskabende og stabiliserende ikke alene for Georgien, men for hele regionen. Det er efterfølgende ikke lykkedes at formå Rusland til at etablere et egentligt alternativ til BMO'en, idet Rusland har gjort det klart, at man betragter dette spørgsmål og en række lignende som et bilateralt anliggende og ikke ønsker multilaterale løsninger herpå, eller i hvert fald alene multilaterale løsninger, som man har en afgørende indflydelse på. Rusland har dog accepteret, at OSCE i 2005 gennemfører træningsaktiviteter for georgiske grænsevagter.

4. FREMSKRIDT I GENNEMFØRELSEN AF DEN NYE SIKKERHEDSSTRATEGI

Trods ovenstående problemer har 2004 budt på gode fremskridt med gennemførelsen af OSCE's nye sikkerhedsstrategi, der blev udarbejdet under dansk ledelse og vedtaget på ministerrådsmødet i Maastricht i 2003. Det gælder ikke mindst OSCE's indsats mod *terrorism* – en styrkelse Danmark aktivt har støttet.

I lyset af Danmarks medlemskab af FN's sikkerhedsråd og formandskab for FN's komité for terrorbekæmpelse (CTC) lægges fra dansk side særlig vægt på et styrket samarbejdet mellem CTC og regionale organisationer som f.eks. OSCE. OSCE har den comparative fordel inden for terrorismebekæmpelse, at organisationen i sit virke er i stand til at agere inden for alle aspekter af terrorisme, lige fra politiske aspekter via konfliktresolution til de tekniske aspekter i form af reduktion af risici. Herudover kan OSCE med sit indgående kendskab til lokale situationer, ikke mindst på grund af tilstedeværelsen i feltmissionerne i bl.a. Centralasien, Kaukasus og det vestlige Balkan, yde FN direkte assistance med evalueringen af staters fremskridt med deres mekanismer til terrorismebekæmpelse.

OSCE's Action Against Terrorism Unit i Wien (ATU) arbejder tæt sammen med CTC og FN's

Office for Drugs and Crime (UNODC) på arbejdsniveau for at koordinere opgavefordelingen og dermed undgå overlappning. ATU sørger sammen med feltmissionerne for at arrangere workshops inden for terrorismebekæmpelse med inddragelse af eksperter på området på enten nationalt eller regionalt niveau. Hertil kommer afholdelsen af workshops i Wien om udvalgte emner.

På ministerrådsmødet i Sofia vedtog udenrigsministrene beslutninger om en indsats for containersikkerhed, om bekæmpelse af terrororganisationers brug af Internettet samt om rapportering af tabte/stjålne pas til Interpol. Med disse beslutninger etableres – eller skabes en platform for at etablere – nogle standarder, som udstrækkes til alle 55 OSCE-lande.

5. DEN POLITISKE/MILITÆRE DIMENSION

Disse beslutninger suppleres af tiltag på det militære område. Arbejdet i Forum for Sikkerhedssamarbejde (FSC) er mundet ud i tre initiativer, der alle har relevans for terrorbekæmpelse: Der er vedtaget retningslinier vedr. begrænsninger i eksport af skulderbårne jord-til-luft missiler (MANPADS), der udgør en betydelig trussel mod den civile luftfart, retningslinier for anvendelse af slutbrugercertifikater i forbindelse med eksport af håndvåben og lette våben samt retningslinier for kontrol med formidling af våbenoverførsler.

Endvidere er der vedtaget en beslutning om implementering af OSCE's dokument om lagre af konventionel ammunition. Dette er et område, som Danmark lægger betydelig vægt på, og Danmark har påtaget sig en ledende rolle i forbindelse med forberedelsen af et planlagt ammunitionsdestruktionsprojekt i Kaliningrad Oblast i Rusland.

Arbejdet i den militære dimension vil fortsat fokusere på udmøntningen af sikkerhedsstrategien og forberedelserne til afholdelsen af den årlige sikkerhedskonference i juni 2005. Der er et udbredt ønske om at afholde et seminar om militære doktriner med militær deltagelse på højeste niveau. Initiativet skal ses som en konsekvens af de meget store forandringer, der finder sted i anvendelsen af militære doktriner, og som især er muliggjort af udviklingen i informationsteknologien.

Danmark er aktivt involveret i den fortsatte implementering af det våbenbegrænsende og

tillidsskabende samarbejde, som administreres i rammen af OSCE. Det drejer sig om Open Skies-traktaten og CFE-traktaten samt Wien-dokumentet om tillids- og sikkerhedsskabende foranstaltninger. En særlig indsats ydes fra dansk side i relation til CFE-traktatens gennemførelse, hvor arbejdsgruppen om opdatering af protokollen om traktatomfattet materiel finder sted under dansk formandskab. Arbejdet er inde i den afgørende fase, som vil vise, om det for første gang siden traktatens ikrafttræden i 1992 vil lykkes at opnå enighed herom.

6. DEN ØKONOMISKE/MILJØMÆSSIGE DIMENSION

Dagsordenen for aktiviteterne i den økonomiske dimension i 2004 er i vid udstrækning fastsat af det strategidokument for OSCE's økonomiske dimension, der blev vedtaget på Ministerrådsmødet i Maastricht i 2003. Man koncentrerer sig om områderne økonomisk samarbejde, god regeringsførelse, udvikling af små og mellemstore virksomheder, bekæmpelse af menneskehandel, menneskelig kapacitetsopbygning og bæredygtig udvikling. Også styrkelse af det årlige Økonomiske Forum diskuteres.

Der er lagt særlig vægt på at forbedre mulighederne for tidlig varsling i forbindelse med truede problemer af økonomisk eller miljømæssig karakter. På Ministerrådsmødet i Sofia blev der undertegnet et Memorandum of Understanding om samarbejdet mellem OSCE og UNECE (FN's Økonomiske Udvalg for Europa). Der blev endvidere vedtaget en beslutning om bekæmpelse af korruption.

7. DEN MENNESKELIGE DIMENSION

I de senere år har der været meget fokus på problemstillinger, der er mindst lige så relevante vest som øst for Wien (heriblandt intolerance, menneskehandel og injurielovgivning). Disse emner behandles fortsat, men der er igen kommet fokus på *kerneområderne* under OSCE's menneskelige dimension: Fremme af demokrati, frie valg og de grundlæggende frihedsrettigheder. Der gøres en særlig indsats for øget opmærksomhed på staternes overholdelse af OSCE-forpligtelser inden for områder som mediefrihed, retfærdig rettergang, bekæmpelse af tortur, valg og menneskerettighedernes overholdelse også i

kampen mod terrorisme. Særmøder om disse emner har stor bevågenhed. Deltagelsen i den årlige menneskerettighedskonference i Warszawa slog i 2004 nye rekorder, og særligt fra de kaukasiske og centralasiatiske lande mødte et stort antal NGO'er op.

En række kritiske OSCE/ODIHR-udtalelser vedrørende valg i bl.a. Rusland, Belarus og andre SNG-lande samt ikke mindst begivenhederne i Ukraine, hvor rapporterne fra ODIHR var en vigtig faktor, har sat fornyet skub i Ruslands (og Belarus') hårde kritik af OSCE/ODIHR's *valgobservansvirkosomhed*. Rusland anklager vedvarende ODIHR for at anvende »dobbeltstandarder«, når valg skal observeres, idet der henvises til, at kritikken af valg i »øst« er uforholdsmæssig hård i forhold til kritikken af valg i »vest«. Danmark og de øvrige vestlige lande argumenterer for, at det drejer sig om et fundamentalt OSCE-område, hvorom der i over et årti har hersket enighed, at alle lande i 1990 i København frivilligt påtog sig valgforpligtelserne, der er ens for alle, og at det er overholdelse af forpligtelserne og ikke observationen, der har ændret sig – fotografiet, ikke fotografen. Indsatsen i Ukraine har netop bekræftet ODIHR's afgørende rolle i at sikre, at mennesker kan vælge deres ledere på en fri og fair måde. Meningsforskellene består, men har ført til fornyet opmærksomhed om den menneskelige dimensions værdier og resultater og en fra vestens side stærk opbakning bag ODIHR.

Indsatsen mod *diskrimination* og *racisme* har stået centralt i OSCE's arbejde i 2004. Tre store konferencer inden for tolerance-området – Berlin (antisemitisme), Paris (hate speech på Internettet) og Bruxelles (racisme, fremmedhad og diskrimination) – har sat fokus på emnet. For at sikre effektiv opfølgning af disse konferencer er der udpeget tre særlige repræsentanter, som skal styrke OSCE's indsats vedrørende hhv. antisemitisme (tyske Bundestag-medlem Gert Weisskirchen), diskrimination mod muslimer (tidligere tyrkiske OSCE-ambassadør Ömür Orhun) og intolerance, fremmedhad og diskrimination generelt, herunder mod kristne (irske formand for European Monitoring Center on Racism and Xenophobia's (EUMC) bestyrelse Anastasia Crickley). Samtidigt har Spanien tilbudt værtskab for en opfølgende konference, der vil finde sted i Cordoba den 8.-9. juni d.å.

8. FELTMISSIONERNES VIGTIGE ARBEJDE

OSCE's 17 feltmissioner på bl.a. Balkan, i Kaukasus og i Centralasien er en af organisationens afgørende styrker. Her udfører omkring 3.500 medarbejdere et stort praktisk arbejde for demokratisering, menneskerettigheder, god regeringsførelse samt ikke mindst forebyggelse af, bilæggelse af og genopbygning efter konflikter.

Omfanget af aktiviteter er lige så bredt som OSCE's sikkerhedsbegreb. I Kosovo har OSCE-missionen, der er en del af FN's internationale administration, eksempelvis opbygget en politiskole, der nu har uddannet 7.000 politifolk fra alle etniske grupper. I Kroatien hjælper missionen med flygtninges tilbagevenden og med overvågning af retssager mod krigsforbrydere. I Belarus søger missionen at understøtte den vigtige opbygning af et civilsamfund. I Ukraine hjælpes de demokratiske reformer på vej. I Georgien bistår OSCE med konfliktmægling og militære observatører i konfliktzonen i Sydossetien. I Tadjikistan er missionen involveret i minefyndning. I Kazakstan får myndighederne assistance til at udvikle et mere humanitært fængselsvæsen. Hver missions arbejdsområde og konkrete projekter er tilpasset situationen og behovet i værtslandet.

9. ANDRE TVÆRGÅENDE INDSATSER

En arbejdsgruppe har arbejdet på at styrke *samarbejde med OSCE's partnerlande*. Fra dansk side lægges særlig vægt på relationerne til Middelhavspartnerne (Marokko, Algeriet, Tunesien, Egypten, Israel og Jordan). Middelhavsseminaret i Sharm El Sheikh i Egypten i november 2004 viste et fortsat engagement også fra de regionale regerings side. Danmark har på mere uformelt plan taget initiativ til et workshop-projekt på akademisk/tænkertank-niveau, hvor OSCE's erfaringer særligt på demokratiseringsområdet drøftes med repræsentanter fra partnerlandene. En første workshop organiseret af Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS) og den tyrkiske tænketank TESEV fandt sted i Istanbul i marts 2005.

OSCE har endvidere taget initiativ til at styrke *samarbejdet mellem OSCE og Europarådet*. Der er etableret en særlig koordinationsgruppe, der bl.a. har til opgave at forberede et samarbejdsdokument, der skal vedtages på Europarådstopmødet i Warszawa i maj 2005, herunder om

en fælles indsats for bekæmpelse af terrorisme, menneskehandel og intolerance. Også med andre internationale organisationer som EU, NATO og FN samarbejder OSCE tæt såvel centralt som i felten. På det vestlige Balkan har OSCE og EU eksempelvis en lang række overlappende prioriteter, og OSCE's store feltmissioner i regionen arbejder derfor nært sammen med EU's institutioner lokalt og i Bruxelles.

I Sofia vedtog ministrene en ny *ligestillings-handlingsplan* for OSCE, der i højere grad anvender mainstreamings-princippet med henblik på at sikre, at kønsperspektivet inddrages alle steder, hvor det er relevant. Danmark bidrog sammen med Norge og Sverige til, at FN's Sikkerhedsråds resolution 1325 om kvinders rolle i sikring af fred og sikkerhed blev afspejlet i handlingsplanen.

Arbejdet med at gennemføre målene i Maastricht-handlingsplanen *vedr. bekæmpelse af menneskehandel* er kommet godt i gang og fortsættes, bl.a. i arbejdsgruppen *vedr. ligestilling og menneskehandel*. Formandskabets særlige rådgiver *vedr. bekæmpelse af menneskehandel*, tidl. østrigske ligestillingsminister Helga Konrad, har afholdt en række møder, heriblandt et højniveauumøde om handel med børn i marts i år. I Sofia blev det vedtaget at udarbejde et annekst til handlingsplanen, der specifikt skal rette sig mod handel med børn.

På det administrative område har OSCE opnået store *rationaliseringer* de seneste år som følge af en omfattende reformproces. Hjørnестenen er et nyt, integreret IT-system (IRMA), i hvis udvikling OSCE's danske IT-chef har spillet en central rolle. Systemet har strømlinet feltmissioner-

ne og Sekretariatets styring af aktiviteter og projekter. I perioden fra 2002 til 2006 ventes der en reduktion af OSCE's administrative omkostninger i størrelsesorden 30%.

10. DEN PARLAMENTARISKE FORSAMLING

Den Parlamentariske Forsamling (PA) valgte i år en ny præsident, det amerikanske kongresmedlem Alcee Hastings (Florida), og måtte sige farvel til briterne Bruce George, der gennem sit mangeårige engagement i fremme af OSCE's værdier nød stor respekt, også på regeringsside.

Fra dansk side støtter man, at samarbejdet mellem PA og regeringssiden øges. Til dette formål stod OSCE-delegationen bl.a. for et møde mellem de danske parlamentarikere og PA's forbindelseskontor i Wien under vintersamlingen i 2004.

Den Parlamentariske Forsamling beskæftiger sig med mange af de samme områder som det Permanente Råd af regeringsrepræsentanter i Wien. PA har i samarbejde med ODIHR ydet en stor indsats i forbindelse med de mange valg i OSCE-området, ikke mindst i efteråret 2004, hvor valget i Ukraine var det mest bemærkelsesværdige.

Hermed slutter redegørelsen.

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget).

Regionalpolitisk redegørelse af 29/4 05.

(Redegørelse nr. R 9).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

1. INDLEDNING

Regeringen har siden sin tiltræden i 2001 udarbejdet en årlig regionalpolitisk redegørelse til Folketinget. Det agter regeringen at gøre fortsat. I Regionalpolitisk redegørelse 2005 fremlægges bl.a. de overordnede regionalpolitiske målsætninger, og der redegøres for regeringens tiltag for at styrke den regionale udvikling. Der redegøres også for bl.a. udviklingen i lokaliseringen af statslige arbejdspladser.

Som baggrund for redegørelsen er der udarbejdet en analyse- og baggrundspublikation, som bl.a. indeholder nærmere analyser af den regionale udvikling i befolkning, beskæftigelse, indkomst og lokalisering af statslige arbejdspladser samt af regionernes konkurrenceevne baseret på Den Regionale Konkurrenceevnemodel. Der findes bl.a. også en nærmere gennemgang af nogle af de regionalpolitiske initiativer, status for kommunalreformen samt regionale konsekvensvurderinger.

2. REGIONALPOLITIKKEN

Regeringen har med det nye regeringsgrundlag understreget sit fokus på den regionale udvikling. Regeringen har således bl.a. taget initiativ til, at viden og innovation skal være fremtrædende konkurrencefordele i hele landet og ikke bare i storbyerne. Gode regionale vækstbetingelser er afgørende for udviklingen i såvel de enkelte regioner som i landet som helhed.

Regeringen vil udarbejde en ambitiøs, samlet og flerårig national strategi, *Danmark i den globale økonomi*. Regeringen nedsætter endvidere et regionalpolitisk ministerudvalg, som får ansvaret for at koordinere og følge de initiativer i strategien, der skal udmøntes på regionalt niveau.

De nye initiativer bygger videre på den målrettede indsats, som regeringen har igangsat si-

den sin tiltræden i 2001. Bl.a. er der igangsat en særlig indsats i udkantsområderne. Regeringens mål om regional balance skal sikres ved hjælp af gode rammer for vækst og udvikling i hele landet, så alle egne af Danmark er attraktive at bo og drive virksomhed i.

Regeringen har allerede taget initiativ til at øge koordineringen og samarbejdet mellem ministerier med henblik på at sikre regional balance. Det betyder, at regionale hensyn i langt højere grad end tidligere er indtænkt i initiativer som fx forsvarsforliget for 2005-2009 og placeringen af et nyt fængsel på Lolland-Falster.

Med kommunalreformen lægges der med udviklingsplaner og regionale vækstfora desuden op til øget koordinering og samarbejde på regionalt niveau. De regionale vækstfora sammensættes af repræsentanter fra både region, kommuner, det lokale erhvervsliv, viden- og uddannelsesinstitutioner samt arbejdsmarkedets parter og skal bl.a. udarbejde regionale erhvervsudviklingsstrategier og udvikle de regionale vækstvilkår. Desuden lægges op til en styrket kommunal rolle overfor de lokale virksomheder, herunder med ansvaret for erhvervsservice.

I forlængelse af regeringsgrundlaget forventes det, at der allerede i april 2005 etableres et midlertidigt vækstforum i Nordjylland. Vækstforumet skal udarbejde en erhvervsudviklingsstrategi, der sætter rammen for udmøntningen af de 200 mio. kr., som regeringen har afsat i en vækstpakke til nordjyderne. Efter ønske fra amter og kommuner i alle dele af landet etablerer regeringen endvidere midlertidige vækstfora i resten af landet.

3. UDVIKLINGEN I DE DANSKE REGIONER

Efter en kort periode med stigning i ledigheden er ledigheden igen faldet. Bakket op af regeringens initiativer til at skabe vækst har landet en god udvikling i økonomien.

Men som i mange andre lande er der udfordringer i en række udkantsområder. Typiske udfordringer i udkantsområderne kan være i forhold til mulighederne for at »holde på« de unge og tiltrække nye indbyggere. For erhvervslivet i udkantsområderne kan det være i forhold til mulighederne for at tiltrække veluddannet arbejdskraft og deltage i videndeling med andre virksomheder og med videninstitutioner.

Over en årrække har udviklingen givet sig til udtryk i fald i indbyggertallet i udkantsområder